

OPONENTSKÝ POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název bakalářské práce: Dětská supinová psychoterapie pohledem rodičů

Autor bakalářské práce: Ondřej Mýtina

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Veronika Pavlas Martanová, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: PhDr. Ivana Veselá

Autor si zvolil zajímavé téma rodičovských skupin, které se čím dál více rozšiřují i u nás. Cílem jeho práce bylo prozkoumat to, jak rodiče prožívají podpůrnou skupinu, která běží paralelně s dětskou skupinou.

Práce je strukturovaná do osmi kapitol včetně úvodu a závěru, z nichž druhá až pátá kapitola tvoří teoretickou část práce a šestá až sedmá kapitola obsahuje výzkum a diskuzi. Teoretická část je věnovaná vymezení psychoterapie, podpůrným skupinám pro rodiče, paralelnímu procesu rodičovské a dětské intervence a prožívání výchovy problematického dítěte. Pro výzkum byla zvolena kvalitativní metodologie a metoda zakotvené teorie. Práce je odpovídajícím způsobem strukturovaná, stylisticky dobrá a má všechny odpovídající náležitosti. Z formálního hlediska bych autorovi doporučila pouze doplnění anglického názvu přímo na titulní straně pod názvem českým a doplnění tečky u přímých citací stran (např. str. 10, 11, 13,...) To jsou však pouze detaily.

Největší výtku k práci mám z hlediska její povrchnosti, ať už teoretické nebo výzkumné. Jako sporný vidím celkový přínos této práce a osobní zapojení autora do výzkumu, které je dle mého názoru minimální. Chybí mi osobní angažovanost autora a jeho vlastní motivace k tomuto tématu. Autor práce sám osobně neudělal jediný rozhovor s účastníky výzkumu. V práci není zmínka o tom, zda se např. neúčastnil některé z probíhajících podpůrných rodičovských skupin jako nezávislý pozorovatel, i když by i s těmito daty mohl dále pracovat. Ať už z jakýchkoliv důvodů výše zmíněné chybí, ocenila bych alespoň popis běžného fungování rodičovské skupiny. Mohl by autor u obhajoby zdůvodnit, v čem spočívá jeho zájem o tuto problematiku?

K metodologii mám následující připomínky a dotazy: Autor tvrdí, že výběr vzorku byl náhodný a vybral pět ze sedmi rodičů účastnících se podpůrných skupin. Podle jakého klíče náhodný výběr probíhal? Proč nevyužil všechny dostupné probandy obzvlášť ve chvíli, kdy celkový vzorek není nijak velký?

Autor sice reflektuje omezení v metodologii, což na jedné straně oceňuji, nicméně takovýto design výzkumu přináší i minimální výtěžnost vzhledem k tomu, že se nijak nepodílel na vytváření otázek kladených probandům, které by více naplňovaly téma práce a otázky tudíž byly generovány pouze terapeuti. Logicky tedy i jím vytvořená zakotvená teorie je tímto velice limitovaná. Mohl by autor u obhajoby zdůvodnit, proč nerealizoval žádný rozhovor s účastníky rodičovské skupiny on sám nebo proč se nezapojil do vytváření otázek, které byly v rozhovorech rodičům položeny? Na str. 28. autor uvádí, že všechny rozhovory byly přepsány do písemné formy, nicméně v příloze se nachází pouze jeden přepis ilustrativního rozhovoru. Předpokládám, že audiozáznam bude u práce přiložen, nicméně bych ocenila pro větší přehlednost možnost podívat se i na všechny přepsané rozhovory přímo v práci.

Autor si na str.30 klade pracovní otázky směrem k tomu, co vlastně ve skupinové terapii pomáhá ať už rodičům nebo dětem je nakonec výsledek výzkumu zredukován na naprosto základní princip jakékoliv podpůrné či terapeutické skupiny, a to universalitu a sdílení. To mi přijde vcelku málo, na to jak slibné téma se zde nabízí. Autor sice už v teoretické části zmiňuje, že se bude věnovat hlavně univerzalitě, nicméně to na mě působí jako alibi pro obhájení určité povrchnosti, kdy i v teoretické části je právě princip univerzality jen rychle nastíněn. Autor v metodologické části po složité analytické proceduře pojmenovává něco, co již bylo mnohokrát potvrzeno ať už v zahraničních či tuzemských výzkumech.

Cílem práce bylo zjistit, jak rodiče prožívali podpůrnou skupinu, která běžela paralelně s dětskou skupinou, čemuž odpovídají výzkumné otázky autora (s.25), např. Jak rodič vnímá, co prožívá dítě při terapii? Avšak struktura rozhovoru sestávajícího z pěti otázek, který provádí terapeutky skupiny, zaznívají pouze dvě otázky na prožívání rodičů, zbytek je dle mého názoru pro výzkumný cíl nerelevantní, jako např. „Bere vaše dítě nějaké léky?“ Je pak otazníkem, zda se pouze empatickými reakcemi terapeutky dostanou k nějakým významnějším vypovídajícím datům pro výzkum, ještě když uvážíme tak malý vzorek probandů. Jak autor trefně poznamenává na str. 29, cílem rozhovoru s rodiči nebyl výzkum, ale záměr získat evaluační zpětnou vazbu pro pracoviště a dát klientovi prostor pro sdílení. Cíle pracoviště a cíle autora této práce se mohou lišit. A to dle mého názoru nestačí ve chvíli, kdy autor práce vychází pouze z těchto dat.

Bezpochyby největší kus práce autor odvedl v analytické části výzkumu. Ta je však pro mě čtenářsky mírně nepřehledná. Ve shrnutí u kapitoly 6.2.5. na str.33 je zmíněno, že na danou otázku odpovědělo všech pět matek. U jiných kapitol a otázek už toto kvantitativní vyjádření není. Pro větší přehlednost bych ocenila zmínění četností odpovědí na dané okruhy témat, aby bylo jasné, pro kolik matek je daná oblast významná a kolikrát se v rozhovorech objevila. Také by mi při náročnější orientaci v textu pomohlo, kdybych si pod každou označenou respondentkou dokázala představit určitý příběh, např. vztahu matka-dítě nebo alespoň naznačení nějakého kontextu, ve kterém se potíže odehrávají.

Dále bych autorovi vytkla, že nezmiňuje doposud realizované práce, např. A. Dvořáková: Dětská skupinová psychoterapie pohledem rodičů, FSS, MU, 2008, která se zabývá v podstatě totožným tématem. Existuje řada dalších tuzemských prací na téma podpůrných rodičovských skupin u různých typů poruch, např. autismu, schizofrenie, sexuálních poruch, se kterými by autor mohl diskutovat své poznatky. Bohužel i v diskuzi se projevuje určitá povrchnost celé práce.

Přes výše zmíněné výtky práce splňuje požadavky na ni kladené a doporučuji ji k obhajobě.